

Sygn. akt XV C 174/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 września 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gdańsku XV Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Weronika Klawonn

Protokolant: st. sek. sąd. Magdalena Florian

po rozpoznaniu w dniu 19 września 2014 r. w Gdańsku

na rozprawie

sprawy z powództwa J. J.

przeciwko B. C. , K. C.

o zapłatę

I. oddała powództwo wobec pozwanej B. C.,

II. zasądza od powoda J. J. na rzecz pozwanej B. C. kwotę 3.600 zł. (trzy tysiące sześćset złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu,

III. oddała powództwo wobec pozwanej K. C.,

IV. zasądza od powoda J. J. na rzecz pozwanej K. C. kwotę 3.600 zł. (trzy tysiące sześćset złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

UZASADNIENIE

Powód J. J. wniósł pozew przeciwko B. C. i K. C. domagając się zasądzenia od każdej z pozwanych po 79.000 zł tytułem zadośćuczynienia i obciążenia pozwanych kosztami procesu.

W uzasadnieniu wskazał, iż pozwana B. C. została wyznaczona jego pełnomocnikiem z urzędu do wniesienia skargi kasacyjnej i skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem wyroku w sprawie I ACa 1340/10 Sądu Apelacyjnego w Gdańsku., zaś pozwana K. C. została wyznaczona jego pełnomocnikiem z urzędu do wniesienia skargi kasacyjnej i skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem wyroku w sprawie I ACa 1344/10 Sądu Apelacyjnego w Gdańsku. W dniach 15 i 16.01.2012r. pozwane sporządziły opinie o niecelowości wniesienia skarg kasacyjnej i o stwierdzenie niezgodności z prawem w obu ww. sprawach bez zawarcia oświadczenia i wniosku w trybie art. 18 k.p.c. Przed sporządzeniem opinii pozwane mimo prośby powoda nie spotkały się z nim w Areszcie Śledczym w W.. Zachowanie pozwanych, zdaniem powoda, stanowi naruszenie zasad etyki radcy prawnego. W tej sytuacji powód nie miał możliwości dochodzenia swoich roszczeń i poddania ich kontroli III instancji. Nadto zachowanie pozwanych naruszyło dobra osobiste powoda. Pozwane potraktowały powoda lekceważąco, bez szacunku, instrumentalnie i wykorzystały jego sytuację życiową. Dochodzone kwoty po 79.000 zł od każdej pozwanej stanowią zadośćuczynienie, którego powód nie otrzymał.

W odpowiedziach na pozew pozwane B. C. i K. C. wniosły o oddalenie powództwa oraz o zasądzenie od powoda zwrotu kosztów procesu.

W uzasadnieniu pozwana B. C. wskazała, iż została ustanowiona pełnomocnikiem powoda z urzędu w postępowaniu ze skargi kasacyjnej i skargo stwierdzenie niezgodności z prawem wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku w sprawie sygn. Akt I Aca 1340/10, o czym została poinformowana pismem Dziekana Okręgowej Izby Radców Prawnych w G. z dnia 28 grudnia 2011 r., odebrany przez pozwaną w dniu 2 stycznia 2012 r.). Następnie, pismem z dnia 9 stycznia 2012 r. pozwana poinformowała powoda o powyższej okoliczności, wskazując mu swoje dane adresowe i telefoniczne. Pozwana niezwłocznie po ustanowieniu ją pełnomocnikiem z urzędu dla powoda udała się do Sądu Apelacyjnego w Gdańsku celem zapoznania się z aktami sprawy. Po udostępnieniu akt sprawy przez Sąd (akta stanowiły dowód w innym postępowaniu sądowym wszczętym przez powoda w innym Sądzie, a w związku z tym pozwana nie mogła się z nimi zapoznać wcześniej niż po kilku dniach oczekiwania) pozwana zapoznawszy się z nimi i po dokonaniu wnikliwej analizy sprawy, sporządziła opinię o niecelowości wnoszenia skargi kasacyjnej i skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia w sprawie sygn. akt I Aca 1340/10. Pozwana przesłała stosowne pisma wraz z ww. opinią zarówno do Sądu Apelacyjnego w Gdańsku jak i do powoda, zachowując termin ustawy przewidziany w art. 118 § 5 k.p.c. W dniu 20 stycznia 2012 r. pozwana odebrała pismo powoda datowane na dzień 19 stycznia 2012 r., w którym zwrócił się on do pozwanej z prośbą o spotkanie oraz o niepodejmowanie do tego czasu żadnych czynności. W odpowiedzi na powyższe, pozwana pismem z dnia 21 stycznia 2012 r. poinformowała powoda zaistniałych okolicznościach, czyniąc zadość jednocześnie prośbie powoda o dostarczenie mu materiałów biurowych do prowadzenia korespondencji w niniejszej sprawie. nowód: odpis pisma z dnia 21 stycznia 2012 r. Następnie, pismem z dnia 2 lutego 2012 r. Dziekan Okręgowej Izby Radców Prawnych w G. zawiadomiła powoda, że w oparciu o art. 118 § 6 k.p.c., brak jest podstaw do wyznaczenia mu innego pełnomocnika z urzędu i podkreśliła jednocześnie, że Sąd Apelacyjny w Gdańsku nie miał zastrzeżeń do złożonej przez pozwaną opinii o niecelowości i że sporządzona ona została z zachowaniem zasad należytej staranności. W odniesieniu do zarzutu pozwanego, jakoby pozwana sporządziła opinię o niecelowości bez zawarcia oświadczenia i wniosku w trybie art. 18 k.p.c., wskazała ona, iż jest on bezzasadny, bowiem przepis ten nie odnosi się do opinii o niecelowości, jak również nie miał zastosowania w postępowaniu przed Sądem Apelacyjnym w Gdańsku, w którym pozwana została ustanowiona pełnomocnikiem z urzędu dla powoda.

Natomiast pozwana K. C. podała, iż została ustanowiona pełnomocnikiem powoda z urzędu w postępowaniu ze skargi kasacyjnej i skargo stwierdzenie niezgodności z prawem wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku w sprawie sygn. Akt I Aca 1344/10, o czym pismem z dnia 4 stycznia 2012 r. poinformowała. Pozwana udała się do Sądu Apelacyjnego w Gdańsku celem zapoznania się z aktami sprawy. Po zapoznaniu się z aktami i po dokonaniu wnikliwej analizy sprawy, sporządziła opinię o braku podstaw do wniesienia skargi kasacyjnej i skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia w sprawie sygn. akt I Aca 1344/10. Pozwana, zachowując termin ustawy przewidziany w art. 118 § 5 k.p.c., pismem z dnia 15 stycznia 2012 r., do którego załączyła ww. opinią, poinformowała powoda oraz Sąd Apelacyjny w Gdańsku o stwierdzeniu braku podstaw do wniesienia obu skarg w sprawie sygn. akt I Aca 1344/10. Spotkanie z powodem nie było niezbędne dla prawidłowego postępowania pełnomocnika i nie naruszało dóbr osobistych powoda. Sporządzona przez pozwaną opinia została uznana jako sporządzona z zachowaniem należytej staranności, a powodowi nie wyznaczono innego pełnomocnika w niniejszej sprawie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Radca prawny B. C. została ustanowiona pełnomocnikiem z urzędu J. J. w postępowaniu przed Sądem Najwyższym wywołanym wniesieniem skargi kasacyjnej i skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 24.03.2011 r. w sprawie sprawie I Aca 1340/10 przeciwko Skarbowi Państwa - (...)

okoliczność bezsporna

O wyznaczeniu jej pełnomocnikiem z urzędu J. J. pozwana B. C. poinformowała powoda.

dowód: pismo z dnia 9.01.2012 r. z potwierdzeniem nadania k.52-53

Radca prawny B. C. sporządziła opinię o niecelowości wniesienia skargi kasacyjnej i skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 24.03.2011 r., o czym poinformowała powoda przesyłając mu opinię.

dowód: pismo z dnia 16.01.2012 r. z potwierdzeniami nadania k.54-55

Pismem z dnia 17 stycznia 2012 r. powód zwrócił się do pozwanej B. C. z prośbą o spotkanie oraz o niepodejmowanie do tego czasu żadnych czynności.

dowód: pismo z dnia 17.01.2012r. k.56-57

Pozwana B. C. pismem z dnia 21 stycznia 2012 r. poinformowała powoda o powodach niezrealizowania spotkania z powodem przed dniem upływu terminu przewidzianego w art. 118 § 5 k.p.c., jednocześnie czyniąc zadość prośbie powoda o dostarczenie mu materiałów biurowych do prowadzenia korespondencji w niniejszej sprawie.

dowód: pisma z dnia 21.01.2012 r. z potwierdzeniem nadania k.58-59

Pismem z dnia 2 lutego 2012 r. Dziekan Okręgowej Izby Radców Prawnych w G. zawiadomił powoda, że w oparciu o art. 118 § 6 k.p.c., brak jest podstaw do wyznaczenia mu innego pełnomocnika z urzędu. Dziekan podkreślił jednocześnie, że Sąd Apelacyjny w Gdańsku nie miał zastrzeżeń do złożonej przez pozwaną B. C. opinii o niecelowości i że sporządzona ona została z zachowaniem zasad należytej staranności.

dowód: pismo z dnia 2.02.2012r. k.544 akt sprawy I ACa 1340/10

Pozwana B. C. posiada ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej w związku z wykonywaniem przez nią zawodu radcy prawnego w (...)S.A. oraz(...)TU S.A.,

dowód: odpis polisy k.60

Radca prawny K. C. została ustanowiona pełnomocnikiem z urzędu J. J. w sprawie I ACa 1344/10 Sądu Apelacyjnego w Gdańsku do wniesienia skargi kasacyjnej i skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 9.02.2011 r. w sprawie przeciwko Skarbowi Państwa –(...).

okoliczność bezsporna

O wyznaczeniu jej pełnomocnikiem z urzędu J. J. pozwana K. C. poinformowała powoda.

dowód: pismo z dnia 4.01.2012 r. z potwierdzeniem nadania k.68

Radca prawny K. C. sporządziła opinię o braku podstaw do wniesienia skargi kasacyjnej i skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 9.02.2011 r., o czym poinformowała Sąd Apelacyjny w Gdańsku, Dziekana Okręgowej Izby Radców Prawnych w G. i powoda przesyłając ww. opinię.

dowód: opinia o braku podstaw do wniesienia skargi kasacyjnej i skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem wyroku k.70-83, pismo z dnia 15.01.2012 r. z potwierdzeniami nadania k.69, pismo z dnia 15.01.2012 r. z potwierdzeniem nadania k.85, pismo z dnia 10.01.2012 r. z potwierdzeniem nadania k.84

Pismem z dnia 13 lutego 2012 r. Dziekan Okręgowej Izby Radców Prawnych w G. zawiadomił powoda, że w oparciu o art. 118 § 6 k.p.c., brak jest podstaw do wyznaczenia mu innego pełnomocnika z urzędu. Dziekan podkreślił jednocześnie, że Sąd Apelacyjny w Gdańsku nie miał zastrzeżeń do złożonej przez pozwaną K. C. opinii o braku podstaw do wniesienia skarg i że sporządzona ona została z zachowaniem zasad należytej staranności.

dowód: pismo z dnia 13.02.2012r. k.86

Pozwana K. C. posiada ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej w związku z wykonywaniem przez nią zawodu radcy prawnego w(...)S.A. oraz(...)TU S.A.,

dowód: odpis polisy k.87

Sąd zważył, co następuje:

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o dowody z dokumentów oraz jednoznaczne twierdzenia stron.

Powód mimo złożenia wniosku o przesłuchanie go w charakterze strony odmówił udziału w czynnościach procesowych.

Sąd uznał za wiarygodne zgromadzone w sprawie dokumenty nie znajdując podstaw do kwestionowania ich wiarygodności, a których autentyczność nie była także kwestionowana przez strony.

Powództwo nie zasługuje na uwzględnienie.

Powód domagał się zasądzenia od każdej z pozwanych po 79.000 zł zadośćuczynienia argumentując, iż pozwane wyrządziła mu krzywdę, a nadto, że poniósł szkodę. Powód oparł swoje roszczenie na art.24 k.c. w zw. z art.448 k.c. powołując się na naruszenie jego dóbr osobistych. Istota sporu sprowadzała się do ustalenia czy zaistniały przesłanki odpowiedzialności pozwanych takie jak niewykonanie lub nienależyte wykonanie obowiązków, szkoda powoda, w tym na osobie oraz adekwatny związek przyczynowy między niewykonaniem obowiązków a ewentualną szkodą.

W myśl art. 23 i 24 kodeksu cywilnego każdej osobie fizycznej służy ochrona jej dóbr osobistych. Zgodnie z art. 23 k.c. dobra osobiste człowieka, jak w szczególności zdrowie, wolność, cześć, swoboda sumienia, nazwisko lub pseudonim, wizerunek, tajemnica korespondencji, nietykalność mieszkania, twórczość naukowa, artystyczna, wynalazcza i racjonalizatorska, pozostają pod ochroną prawa cywilnego niezależnie od ochrony przewidzianej w innych przepisach. Naruszenia dobra osobistego rozumianego jako prawa podmiotowego osoby fizycznej dopuszcza się każdy, kto w takie dobro chronione konkretną normą prawa lub zasadami współżycia społecznego godzi w sposób bezprawny. Z przepisu art. 24 k.c. wynika domniemanie bezprawności, a zatem na pokrzywdzonym ciąży jedynie obowiązek wykazania naruszenia bądź zagrożenia konkretnego dobra osobistego, zaś sprawca by uwolnić się od odpowiedzialności musi wykazać okoliczności wyłączające bezprawność swojego zachowania. Musi zatem wykazać, że jego zachowanie mieściło się w ramach obowiązującego porządku prawnego oraz zasad współżycia społecznego.

W razie naruszenia dobra osobistego sąd może przyznać temu, czyje dobro osobiste zostało naruszone, odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę (art.448 k.c.).

Powód zarzucił, iż pozwane naruszyły obowiązki radcy prawnego, w tym zasady etyki. Dokonując oceny należytego wykonania obowiązków przez pozwane Sąd miał na względzie ustawę z dnia 6.07.1982 r. o radcach prawnych (Dz.U z 2010 nr 10, poz.65) oraz uchwalony przez Krajową Izbę Radców Prawnych Kodeks Etyki Radcy Prawnego. Wykonywanie zawodu radcy prawnego polega na świadczeniu pomocy prawnej (art.4 ust. ustawy o radcach prawnych). Zgodnie z art.11 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego radca prawny jest niezależny przy wykonywaniu zawodu. Ustęp 2 powyższego artykułu stanowi, iż radca prawny jest obowiązany kierować się prawem.

W orzecznictwie utrwalony jest pogląd, iż adwokat i radca prawny odpowiadają za szkody wyrządzone mocodawcy wskutek własnych zaniedbań i błędów prowadzących do przegrania sprawy, której wynik byłby korzystny dla tej strony, gdyby pełnomocnik zachował należyłą staranność. Mocodawca może żądać odszkodowania, a sąd orzekający w sprawie powinien ocenić należyłą staranność wymaganą od adwokata i radcy przy uwzględnieniu profesjonalnego charakteru ich działalności (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 2.12.2004 r. w sprawie V CK 297/04, Monitor Prawniczy 2005/1/9). Powyższa zasada znajduje zastosowanie także do oceny działania pełnomocnika z urzędu.

W ocenie Sądu pozwane zachowały należytą staranność reprezentując powoda działając zgodnie z prawem i zasadami etyki wykonywania zawodu.

Powód zarzucał, iż pozwane nie skontaktowały się z nim w Areszcie Śledczym w W.. Należy podkreślić, iż żadne przepisy regulujące działalność radców prawnych, jak również żadne normy o charakterze moralno – etycznym nie wymagają od pełnomocnika każdorazowego podejmowania prób osobistego kontaktu z reprezentowaną przez siebie stroną. Kontakt taki pozostaje w szczególności zbędny, gdy istotną do rozstrzygnięcia kwestią jest kwestia o charakterze wyłącznie prawnym, co odnosi się do skargi kasacyjnej i skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia. Nie zachodziła potrzeba omówienia przez powoda z pozwanymi odpowiednich spraw, gdyż po wyroku Sądu II instancji to do profesjonalnego pełnomocnika należała ocena czy wnieść skargę kasacyjną i skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem tegoż wyroku. Nie zachodziły również podstawy do zgłoszenia nowych wniosków dowodowych lub poczynienia ustaleń faktycznych. Należy zatem stwierdzić, iż wystarczającym było przesłanie powodowi przez pozwane odpisów sporządzonych opinii i nie zachodziła potrzeba osobistego kontaktu w Areszcie Śledczym w W..

Należy stwierdzić, iż pozwane B. C. oraz K. C. zgodnie z zasadami niezależności radcy prawnego i odpowiedzialności za treść zredagowanych przez niego pism procesowych miały pełne prawo do odmowy wniesienia skarg kasacyjnych i skarg o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia nie widząc ku temu podstaw prawnych. Pozwane rzetelnie wypełniły swoje obowiązki, a mianowicie zapoznały się z aktami sprawy, sporządziły opinie – pozwana B. C. o niecelowości, a pozwana K. C. o braku podstaw, do wniesienia skargi kasacyjnej i skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, które przesłały do Sądu Apelacyjnego w Gdańsku i do powoda.

Wobec powyższego, należy stwierdzić, iż pozwane prawidłowo wykonały swoje obowiązki pełnomocnika z urzędu. Powód nie wykazał żadnego zaniechania po stronie pozwanych, które skutkowałoby wadliwym niekorzystnym dla niego rozstrzygnięciem. Należy podkreślić, iż powód nie zgłosił merytorycznych zastrzeżeń do wydanych przez pozwane opinii. Wbrew twierdzeniom powoda nie został on pozbawiony możliwości dochodzenia roszczeń i poddania kontroli instancyjnej wydanego orzeczenia, ponieważ obie sprawy (I ACa 1340/10 i I ACa 1344/10) zostały rozpoznane przez Sąd Okręgowy w Gdańsku, a następnie Sąd Apelacyjny w Gdańsku.

Powód nie wykazał, aby jakiegokolwiek działania pozwanych naruszyły jego dobra osobiste, a zwłaszcza, aby pozwane traktowała go lekceważąco, wykorzystując jego sytuację życiową. Twierdzenia powoda są gołosłowne i nie poparte żadnymi dowodami. Wbrew stanowisku powoda, ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego wynika, iż pozwane z należytą starannością zajęły się sprawą powoda, a zachowanie pozwanych w żaden sposób nie naruszyło jego dóbr osobistych, a zwłaszcza godności. Nie sposób przyjąć, aby brak osobistego kontaktu powoda z którąkolwiek pozwaną, mógł naruszyć jego dobra osobiste oraz wyrządzić mu jakąkolwiek krzywdę.

Reasumując, w świetle zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego nie sposób zarzucić pozwanym bezprawności zachowania jako pełnomocnikom powoda ustanowionym z urzędu. Powód nie wykazał zaistnienia przesłanek odpowiedzialności pozwanych z tytułu naruszenia dóbr osobistych, a także na jakiegokolwiek innej podstawie prawnej, w tym art.415 k.c.

Wobec powyższego, Sąd na mocy art.24 k.c. i art.448 k.c., art.415 k.c. a contrario orzekł jak punkcie pierwszym i trzecim sentencji wyroku oddalając powództwo wobec obu pozwanych.

Natomiast, na podstawie art.98§1 k.p.c. Sąd, zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu, orzekł w punkcie drugim i czwartym sentencji wyroku, zasądając od powoda na rzecz pozwanych B. C. i K. C. po 3.600 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.